

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ (Ματθ. 25, 31-46)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή όμιλίας στη Ράχη, τήν 1/3/1981)

1. Αγοράζεις πολλά. Μέ τό «τίποτε»

Τό εὐαγγέλιο πού ἀκούσαμε σήμερα τό θεωροῦμε τό πιό τρομερό ὀλόκληρης τῆς χρονιάς. Ὅμως, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέει ὅτι εἶναι τό πιό γλυκύ καί τό πιό παρήγορο. Ἐκεῖνο πού σκορπίζει στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων τή μεγαλύτερη γαλήνη καί ἀνακούφιση.

Ἑρώτημα: Καλά, γιατί ἐμεῖς τό θεωροῦμε τρομακτικό ἐνῶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τό θεωρεῖ γλυκύτατο;

Ἀπάντηση: Ἀπό ἄγνοια ἐμεῖς καί ἀπό ἐπιγνώση ὁ ἅγιος.

Γιατί πραγματικά τό εὐαγγέλιο αὐτό εἶναι γεμᾶτο γλυκύτητα, γαλήνη καί ἐλπίδα. Λέγει ὅτι θά ἔρθει μιά ἡμέρα, πού αὐτή ἡ ζωὴ θά πάρει τέλος καί ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θά μαζευτοῦν ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, γιά νά ἀποδώσει στόν καθένα ἐκεῖνο πού πρέπει. Ὑπάρχει πιό γλυκύ πράγμα ἀπό αὐτό;

Ἡ σκέψη ὅτι μπορεῖ νά μείνουν ἀτιμώρητοι κάποιοι κακοὶ ἄνθρωποι πού σκόρπισαν τόν θάνατο καί βύθισαν τούς γύρω τους στόν πόνο, δέν γεμίζει μαυρίλα καί πικρία ὅλες τίς ψυχές;

Καί ἡ σκέψη ὅτι ὁ Χριστός θά ρθεῖ καί θά ἀποκαταστήσει τήν δικαιοσύνη -πού ἐδῶ στή γῆ δέν βρίσκεται-, δέν γεμίζει τήν καρδιά ἀπό παρηγοριά καί ἀπό γλυκύτητα;

Ὅταν λοιπόν θά ἔρθει «ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ», τότε θά διαχωρήσει τούς ἀνθρώπους ὅπως ξεχωρίζει ὁ τσοπάνης τά πρόβατα ἀπό τά κατσίκια. Μπερδεύεται ποτέ ὁ τσοπάνης γιά νά ξεχωρίσει τό κατσίκι ἀπό τά ἄρνι; Ποτέ! Ἐδῶ ἐμεῖς δέν μπερδεύομαστε στό νά ποῦμε ποιός εἶναι καλός καί ποιός εἶναι κακός; Ἔ, λοιπόν, θά μπερδευτεῖ ὁ Χριστός; Ὁχι. Θά τούς ξεχωρήσει μέ τόση ἄνεση, ἀλλά καί τόσο σαφῶς καί τόσο δίκαια, τόσο φυσικά, ὅπως ξεχωρίζει ὁ τσοπάνης τά ἄρνιά ἀπό τά κατσίκια. Καί κανένας τότε δέν θά ἔχει τό θάρρος νά διαμαρτυρηθεῖ ὅτι κάποιον πού τόν εἶπε ὁ Χριστός «κατσίκι» ἦταν «ἄρνι».

Άλλά τό Εύαγγέλιο μᾶς δίνει μιά ἀκόμη παρηγοριά.

Θά γυρίσει ὁ Χριστός πρός τό μέρος ἐκείνων πού εἶναι ἐκ δεξιῶν του, στά ἀρνία του καί θά τούς πεῖ: «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου κληρονομήσατε τήν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπό καταβολῆς κόσμου. Ἐπίνασα γάρ καί ἐδώκατέ μοι φαγεῖν. Ἐδίψασα καί μοῦ δώσατε καί ἦπια. Ἦμουν γυμνός καί μέ ντύσατε. Ἦμουν ξένος καί μέ μαζέψατε στό σπίτι σας. Ἦμουν στή φυλακή καί ἤρθατε νά μέ δεῖτε».

Ἑρώτημα: Τί γυρεύει ὁ Θεός γιά νά μᾶς δώσει τή Βασιλεία του;

Μήπως κάτι δύσκολο; Εἶναι δύσκολο νά πεινάει ὁ ἄλλος καί νά τοῦ δώσεις νά φάει; Σοῦ εἶναι βαρύν νά διψάει καί νά τοῦ δώσεις ἕνα ποτήρι νερό; Δύσκολο εἶναι νά βάλεις ἕνα ξένο σέ κάποια ἄκρη νά κοιμηθεῖ; Λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Ἄς τό παραδεχθοῦμε ὅτι αὐτά εἶναι δύσκολα. Καλά, εἶναι δύσκολο νά ἐπισκεφτεῖς ἕναν ἄρρωστο; Εἶναι δύσκολο νά πᾶς σέ μιά φυλακή, πού εἶναι ἕνας ἄνθρωπος μέ τόσο πόνο καί νά τόν δεῖς; Ἄν αὐτά δέν τά κάνεις, τά τόσο ἀπλά, καί τά τόσο, ἄς τό ποῦμε γιά νά ντροπιαστοῦμε, ἀδάπανα, τί δείχνεις ὅτι εἶσαι;

Ἀπάντηση: Δείχνεις ὅτι εἶσαι ἕνας ἄνθρωπος μέσα στήν καρδιά τοῦ ὁποίου δέν ὑπάρχει οὔτε ἡ ἐλάχιστη δροσιά ἀγάπης. Βέβαια τελειότητα γιά τόν χριστιανό εἶναι νά θυσιάζει ἀκόμα καί τή ζωή του γιά τόν Χριστό. Νά θυσιάζει τά πάντα. Νά μήν κρατάει γιά τόν ἑαυτό του τίποτα. Ὁ Χριστός ὅμως γιά νά σέ πάρει στή βασιλεία του ἐπειδή εἶναι εὐσπλαγχνος, δέν σοῦ ζητάει οὔτε τή ζωή σου νά θυσιάσεις, οὔτε τά ἀγαθά σου νά πουλήσεις. Ἀλλά τί σοῦ ζητάει; Νά ἔχει ἡ καρδιά σου λίγη νοτιά, λίγη δροσιά, κάποιο ἶχνος ἀγάπης καί καλωσύνης.

Ἐπάρχει πιό παρήγορο πρᾶγμα ἀπό τό νά ξέρεις ὅτι ὁ Χριστός σοῦ ζητάει μόνο λίγη καλωσύνη; Μήπως ὑπάρχει κάτι πιό εὐκολο; Πιό ἀνθρώπινο; Ἄν δέν ἔχεις ἀγάπη καί καλωσύνη εἶσαι ἄνθρωπος; Ἦ εἶσαι ἀνθρωπόμορφο θηρίο;» Νά γιατί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει τό εὐαγγέλιο αὐτό «γλυκύτατο».

2. Ὅλα μᾶς σπρώχνουν στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ

Ὅταν ὁ Χριστός πεῖ στούς δίκαιους ὅτι τόν διακόνησαν, θά τόν ρωτήσουν παραξενεμένοι: «Καλά Κύριε, πότε σέ εἶδαμε ἐμεῖς, ἐσένα, ξένο, γυμνό κ.λ.π. καί σοῦ κάναμε κάτι καλό;» «Δέν εἶναι ἀνάγκη νά τό κάνατε σέ μένα τόν ἴδιο», θά ἀπαντήσῃ ὁ Χριστός. «Ὅμως ὅτι κάνατε στόν τελευταῖο ἄνθρωπο, στόν ὁποιονδήποτε εἶναι σά νά τό κάνατε σέ μένα». Δηλαδή: «Ἐγώ δέν κοιτάζω πού καί σέ ποιόν κάνατε τό καλό. Κοιτάζω τί ὑπάρχει στήν καρδιά. Ὅπου κι ἄν

έκδηλωθεῖ τό καλό, γιά μένα εἶναι τό ἴδιο».

Μετά θά πεί στους ἄλλους, τούς ἁμαρτωλούς: «Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηγορούμενοι εἰς τό πῦρ τό ἐξώτερον τό ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καί τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Ἐπείνασα γάρ καί οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν. Ἐδίψησα καί οὐκ ἐποτίσατέ με. Ξένος ἤμην καί οὐ συνηγάγετέ με. Ἀσθενής καί ἐν φυλακῇ καί οὐκ ἤλθετε πρός με». Ἐρώτημα. Ἦταν δύσκολο νά κάνουν κάτι τέτοιο; Ἦταν δαπανηρό; Ὁχι! Τί χρειαζόταν; Λίγη καλωσύνη. Δαπάνη πόση; Ἐλάχιστη ἢ τίποτα.

Ἀλλά ἔστω ὅτι χρειαζόταν λίγη δαπάνη. Πόση δαπανᾷς γιά τά τσιγάρα σου κάθε ἡμέρα; Δέν μποροῦσες νά κάνεις ἐλεημοσύνη, κόβοντας τό τσιγάρο μιᾶς ἡμέρας; Πόσο δαπανᾷς γιά τό οὐζάκι καί γιά τό καφενεῖο; Δέν μποροῦσες νά τό κάνεις ἐλεημοσύνη; Πόσα δαπανᾷς γιά τόν ἑαυτό σου παραπανιστά; Πόσο εἶμαστε ἀναπολόγητοι; Καί ἀκριβῶς ἐπειδή ὁ Χριστός τό τονίζει ὅτι καί ἀπό τούς ἁμαρτωλούς δέ ζητοῦσε τίποτα ἄλλο, παρά μόνο λίγη καλωσύνη, γι' αὐτό μᾶς λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ὅτι ἡ διήγηση αὐτή εἶναι γλυκυτάτη.

Ἐπάρχει καί ἕνας ἄλλος λόγος πού εἶναι τό εὐαγγέλιο αὐτό γεμᾶτο γλυκύτητα. «Κληρονομήσατε τήν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν», λέγει ὁ Χριστός. Ἐλᾶτε νά κληρονομήσετε τήν βασιλεία πού ἔχω γιά σᾶς ἐτοιμασμένη. Γιά ποιούς; Γιά τούς ἀνθρώπους του, γιά τούς καλούς.

Γιά τούς ἁμαρτωλούς τί λέει; «Πηγαίνετε στό πῦρ τό ἐξώτερο τό ἐτοιμασμένο», δέν λέει γιά σᾶς, ἀλλά «γιά τό διάβολο». Τί θέλει νά πεί; Ἐγώ γιά ἄνθρωπο δέν ἔφτιαξα κόλαση. Γιά κανένα ἄνθρωπο δέν θέλω νά ὑπάρχει κόλαση! Ὁ Θεός μᾶς ἔφτιαξε γιά τόν παράδεισο. Ὅλους. Συνεπῶς τό νά πάει κάποιος στήν κόλαση τί εἶναι; Παραστράτημα. Μόνο παραστράτημα; Ὅταν ὁ ἄνθρωπος πηγαίνει στήν κόλαση ξεφεύγει ἀπό τή φύση. Πέφτει σέ μιά παρά φύση κατάσταση. Γιατί;

Ὁ Χριστός μᾶς λέγει, γιά νά πᾶτε στόν παράδεισο δέν χρειάζεται παρά μόνο λίγη καλωσύνη καί ἀγάπη στήν καρδιά. Εἶναι φυσική κατάσταση στόν ἄνθρωπο ἡ ἀγάπη καί ἡ καλωσύνη; Ναι, εἶναι. Ὅποτεδήποτε, ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος δεῖ δυστυχία, κλάμα, πόνο σφαδάζει ἡ καρδιά του. Ἀκόμα καί ἐκεῖνοι πού εἶναι οἱ πιό κακοί καί ἁμαρτωλοί. Τί σημαίνει αὐτό; Πώς ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος γιά νά ἔχει καί νά δείχνει ἀγάπη καί καλωσύνη. Καί πρέπει νά καλλιεργεῖ τόν ἑαυτό του νά δείχνει τήν ἀγάπη του, ὄχι μόνο σέ ἀνθρώπους πού συμπαθεῖ ἀλλά καί σέ ἐκείνους πού ἀπεχθάνεται.

Παράδειγμα: Ὁχι, νά λές τί χαριτωμένο εἶναι ἕνα παιδάκι, γιατί εἶναι ὁμορφοφτιαγμένο καί περιποιημένο, ἀλλά νά σκέπτεσαι πόση στοργή καί φροντίδα χρειάζεται καί τό ἐγκαταλειμένο καί προβληματικό παιδάκι, τό βρώμικο καί τό πεινασμένο. Καί νά κάνεις ὅ,τι θυσία μπορεῖς γι' αὐτό. Τότε

ἔχεις ἀληθινὴ ἀγάπη.

3. Δέσε τὰ θηρία πρὶν σέ φᾶνε

Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἔχουμε μέσα στήν καρδιά μας ἀγάπη, ἀλλά ἔχουμε ἀκόμα στό σῶμα καί στό συναίσθημά μας μία τάση πού λέγεται «ἐγωκεντρισμός». Δηλαδή τὰ θέλουμε ὅλα γιά τόν ἑαυτό μας. Αὐτές οἱ δύο τάσεις βρίσκονται σέ πόλεμο. Καί πρέπει ὁ ἄνθρωπος νά κάνει ἕναν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ του, γιά νά μήν ἀφήσει τὰ πάθη τοῦ σώματος καί τῆς ψυχῆς νά πνίξουν καί νά ἐξαφανίσουν ἀπό μέσα του τήν ἀγάπη.

Πῶς τὰ πάθη τοῦ σώματος μεγαλώνουν καί πνίγουν τήν ἀγάπη;

Ὅσο πιο πολύ περιποιεῖσαι τό σῶμα, τόσο πιο πολύ γίνεται ἀπαιτητικό. Ὅσο πιο πολύ τό καλομαθαίνεις στήν καλοφαγία τόσο πιο πολύ καλοφαγία θέλει. Ὅ,τι ἐπιθυμία τοῦ ἱκανοποιήσεις τό δέχεται καί ζητάει περισσότερα. Καί μετά τί κάνει; Ἄγριεύει. Καί γίνεται σάν τὰ ἄγρια ἄλογα καί σάν τὰ ἄγρια σκυλιά. Δέν μπορεῖς πιά νά τό χαλιναγωγήσεις. Σέ τρώει.

Παράδειγμα: Ἐνας νέος παρεσύρθη σέ πάθη σαρκικά. Τά ἄφησε καί κυριάρχησαν ἐπάνω του. Ὅ,τι καί νά τοῦ λές ὅτι πρέπει νά σεβαστεῖ τήν τιμή, τήν ὑπόληψη, τήν οἰκογένεια τοῦ ἄλλου, τὰ ἀκούει «βερεσέ». Γιατί; Γιατί τό πάθος, ἡ φιληδονία, ἔσβησε μέσα του κάθε γλυκύτητα, κάθε ἀγάπη, κάθε τι τό ὑψηλό.

Ἐνας ἄλλος τὰ θέλει ὅλα δικά του. Μαζεύει καί μετράει χρήματα. Δέν δίνει κανενός τίποτα. Οὔτε γιά τόν ἑαυτό του ξοδεύει. Καί ὅταν γίνει συζήτηση γιά χρήμα παθιάζεται καί εἶναι ἔτοιμος καί νά σκοτώσει ἀκόμα. Τί εἶναι ἡ φιλαργυρία; Ἐνα πάθος τυφλό, τό ὁποῖο κάνει νά σβήνει μέσα του ἐντελῶς ἡ ἀγάπη καί νά αὐξάνει ὁ ἐγωκεντρισμός.

Ἄλλο παράδειγμα: Ἐπειδή ἔχουμε μάθει νά ζοῦμε καί νά τρῶμε καλά δέν θέλουμε νά νηστεύουμε οὔτε Παρασκευή, οὔτε Τετάρτη, οὔτε Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Τί δείχνουμε μέ αὐτό; Ὅτι κέντρο τῆς ζωῆς ἔχουμε τό σῶμα.

Ὅμως τί πρέπει νά ἔχουμε κέντρο τῆς ζωῆς;

Τήν ψυχή καί τό Θεό.

Γι' αὐτό σήμερα ὁ ἀπόστολος μᾶς μιλάει γιά τήν νηστεία.

Καί γι' αυτό ένα τροπάριο πού άκούσαμε τό πρωί λέγει: «προκαθάρωμεν έαυτούς άδελφοί τῆ βασιλίδι τῶν άρετῶν». Άς πολεμήσουμε, λέει, μέσα μας τόν έγωκεντρισμό μέ τή μεγάλη άρετή πού λέγεται νηστεία. Γιατί; Γιατί μέ τή νηστεία αρχίζουμε τήν άμυνα έναντίον τοῦ καταστρεπτικοῦ φρονήματος τοῦ έγωκεντρισμοῦ. Λέμε στόν έαυτό μας: Όχι! Όχι κέντρο τό σῶμα. Όχι ἡ εύχαρίστηση. Άλλά τί;

Ό άλλος άνθρωπος, ἡ ψυχή καί ὁ Θεός.

Εἶπε ὁ Χριστός: Θέλω «ένα κουκουτσάκι» άγάπης νά έχετε, γιά νά σᾶς πάρω στήν αἰώνια βασιλεία.

Έάν δέν εἶναι «ένα κουκουτσάκι» αλλά εἶναι πολλά, τότε ὁ άνθρωπος πάει στήν αἰώνια βασιλεία «έν δόξη», ὅπως πῆγαν οἱ άγιοι. Γι' αυτό άκριβῶς μακάριος ὁ άνθρωπος πού ξέρει νά άγωνίζεται γιά τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ μέ δύναμη. Έκεῖνος πού νηστεύει πολύ, έκεῖνος πού δίνει πολλή έλεημοσύνη, έκεῖνος πού κάνει πολλή θυσία γιά ὅλους άνεξαιρέτως τούς ανθρώπους.

Άς άγωνιζόμαστε νά γίνουμε καλύτεροι δοῦλοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί περισσότερο μέτοχοι στή βασιλεία του. Άμήν.-